

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

29 martie 2017

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Elena Covalenco,

Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Pasat Liliana, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 decembrie 2016, în privința lui

Popa Mihail XXXXXXXX, născut la xxxxxx, originar și domiciliat în mun.Xxxxxx, s.XXXXXXXXXX, str.XXXXXXXXXXXXXXX,

Popa Ion XXXXXXXX, născut la xxxxxx, originar și domiciliat în mun.Xxxxxx, s.XXXXXXXXXX, str.XXXXXXXXXXX

și

Botezatu Ivan XXXXXXXX, născut la xxxxxx, originar și domiciliat în mun.Xxxxxx, s.XXXXXXXXXX, str.V.XXXXXXXXXXXXXX.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 11.11.2014 - 15.11.2016,
2. Instanța de apel: 06.12.2016 - 23.12.2016,
3. Instanța de recurs: 03.03.2017 - 29.03.2017.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Bălți din 15 noiembrie 2016, Popa Mihail, Popa Ion și Botezatu Ivan au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art.152 alin.(2) lit.e) Cod penal la câte 5 ani închisoare.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial, dispunându-se încasarea în mod solidar de la Popa Mihail, Popa Ion și Botezatu Ivan în beneficiul părții vătămate Buga Pavel, a prejudiciului moral în sumă de 30.000.

2. Prima instanță a constatat că Popa Mihail, Popa Ion și Botezatu Ivan, la 31 iulie 2014, ora 15.00, aflându-se pe teritoriul SRL „Inmex” din str.XXXXXXXXXX, mun.Xxxxxx, în cadrul unui conflict apărut între ei și Buga Pavel, i-au aplicat acestuia mai multe lovituri cu mâinile în regiunea corpului, după care Popa Ion l-a lovit din spate cu genunchiul pe Buga Pavel, care a căzut jos, unde toți trei au prelungit să-i aplice lovituri cu picioarele în diferite părți ale corpului, preponderent în regiunea cutiei toracice, cauzându-i astfel, conform raportului de expertiză medico-legală nr.349D din 05.09.2014, vătămări corporale medii, sub

formă de fractură a coastei 4 anterior, fără deplasare, 7 echimoze pe suprafața anterioară a toracelui.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri avocații C.Movilă și S.Gavajuc în numele inculpaților M.Popa, I.Popa și I.Botezatu, care au solicitat casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri în partea stabilirii pedepsei, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpaților să le fie stabilită o pedeapsă mai blândă, neprivativă de libertate și încasarea în beneficiul părții vătămate P.Buga a câte 3000 lei, invocând că instanța nu a apreciat obiectiv circumstanțele cauzei și nu a luat în considerație prevederile art.7, 61, 75 Cod penal; - pedeapsa aplicată inculpaților este prea aspră, iar suspendarea condiționată a executării ei fiind în măsură să asigure scopul pedepsei penale; - la stabilirea pedepsei instanța nu a luat în considerație faptul că inculpații se căiesc activ, sunt caracterizați pozitiv, au copii minori la întreținere, având și obligații de credit la instituții bancare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 decembrie 2016, au fost admise apelurile avocaților C.Movilă și S.Gavajuc în numele inculpaților M.Popa, I.Popa și I.Botezatu, cu casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost încetat procesul penal în privința lui *Popa Mihail* și *Botezatu Ivan*, învinuiți în baza art.152 alin.(2) lit.e) Cod penal, în baza Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței R.Moldova nr.210 din 29.07.2016.

Popa Ion a fost recunoscut vinovat în baza art.152 alin.(2) lit.e) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa de 5 ani închisoare. În temeiul art.90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de probă de 3 ani.

Instanța de apel a constatat că prima instanță, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei, dând probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(2) lit.e) Cod penal, care de fapt, nici nu se contestă de către partea apărării.

Totodată, instanța de apel a menționat că, la 18.12.2016, partea vătămată a înaintat o cerere, indicând că careva pretenții materiale și morale față de inculpați nu are, aceștia i-au achitat integral prejudiciul, fapt confirmat prin recipisele anexate la cerere, solicitând aplicarea față de inculpați a unei pedepse neprivative de libertate.

De asemenea, instanța de apel a indicat că, potrivit art.1-2 din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței R.Moldova nr.210, din 29.07.2016, prezenta lege se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate care manifestă căință activă în cadrul procesului penal, dacă aceste persoane cad sub incidența prevederilor art.2-9, 11 și 12, iar căința activă a persoanei se determină în conformitate cu criteriile stabilite la art.57 Cod penal, fără a ține cont de criteriul gravității faptei comise.

Instanța de apel a concluzionat că, inculpatul M.Popa nu are antecedente penale, iar I.Botezatu, are antecedentul penal stins, ambii inculpați și-au recunoscut vina integral, sincer s-au căit de cele săvârșite, au reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune și în ședința de judecată din 23.12.2016 au depus cerere privind aplicarea amnistiei. Reieșind din aceste considerente, instanța a conchis că inculpații M.Popa și I.Botezatu au conștientizat fapta comisă și au atitudine corespunzătoare îndreptată spre corectare, prin urmare procesul penal în privința acestora urmează a fi încetat în legătură cu intervenirea legii privind amnistia.

De asemenea, instanța de apel a conchis că, la stabilirea pedepsei de 5 ani închisoare, lui I.Popa, prima instanță nu a stabilit corect executarea ei, considerând-o prea aspră.

Astfel, instanța de apel, la aplicarea pedepsei inculpatului I.Popa, ținând cont de principiul individualizării pedepsei penale, prevăzut de art.7 Cod penal, de caracterul și gradul prejudiciabil al faptei comise, de persoana inculpatului, care și-a recunoscut vina, s-a căit de cele comise, a recuperat prejudiciul cauzat prin infracțiune, precum și de poziția părții vătămate, care a solicitat aplicarea unei pedepse mai blânde, neprivativă de libertate, de circumstanțele cauzei ce atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei asupra corectării și reeducării vinovatului, a conchis că corijarea lui I.Popa este posibilă fără privarea de libertate, prin aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, sancțiunea aplicată încadrând-se în dispozițiile legale ce instituie dreptul instanței de a suspenda condiționat executarea pedepsei numite.

5. Împotriva hotărârii instanței de apel, a declarat recurs ordinar procurorul care, invocând temeiul prevăzut la art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței pe motiv că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale; - instanța de apel neîntemeiat a aplicat față de M.Popa și I.Botezatu prevederile Legii privind amnistia, iar față de I.Popa dispozițiile art.90 Cod penal, deoarece inculpații la faza urmăririi penale și în prima instanță vina nu și-au recunoscut-o și nu au recuperat prejudiciul cauzat prin infracțiune.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit textului recursului, procurorul invocă că temeiuri de casare a hotărârilor judecătorești art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond în cazul în care instanța a aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizând acest temei în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal constată că acesta nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat.

Totodată, Colegiul reține că autorul recursului este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpaților, și critică decizia instanței de apel numai referitor la suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea aplicată lui I.Popa pe termen de probă și aplicarea față de M.Popa și I.Botezatu a prevederilor Legii privind amnistia.

Motivul recurentului, precum că instanța de apel incorect a individualizat pedeapsa și greșit a aplicat dispozițiile art.90 Cod penal, cât și a Legii privind amnistia, Colegiul penal îl consideră neîntemeiat.

La acest capitol Colegiul remarcă că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, conform art.75 alin.(1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Sancțiunea art.152 alin.(2) lit.e) Cod penal, în baza căruia I.Popa a fost declarat vinovat, prevede o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de la 5 la 7 ani.

Lui I.Popa i-a fost stabilită pedeapsa în baza art.152 alin.(2) lit.e) Cod penal de 5 ani închisoare, iar în temeiul art.90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe un termen de probă de 3 ani.

Potrivit art.90 alin.(1) Cod penal, la stabilirea pedepsei cu închisoarea de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, ținând seama de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

Conform părții descriptive a deciziei, instanța de apel a menționat că, la aplicarea pedepsei, ține cont de gradul pericolului social al infracțiunii săvârșite, de circumstanțele atenuante prezente în cauză, precum și de persoana inculpatului. În continuare, instanța a reținut ca circumstanțe atenuante recunoașterea vinei de către inculpat, că are la întreținere doi copii minori, prezența obligațiilor financiare față de instituțiile bancare, caracteristica pozitivă la locul de trai, că este încadrat în câmpul muncii și are o vârstă tânără, a recuperat integral prejudiciul cauzat părții vătămate, care nu are careva pretenții materiale sau morale, inclusiv solicitarea acestuia de a nu-i fi aplicată inculpatului pedeapsa privativă de libertate. Astfel, instanța a conchis că corectarea și reeducarea inculpatului poate fi obținută prin dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei închisorii, fiind stabilită în termen de probă.

Prin urmare, la stabilirea pedepsei inculpatului I.Popa au fost respectate prevederile legii, iar în atare situație, careva interdicții de suspendare condiționată a executării pedepsei de 5 ani închisoare stabilite acestuia, legea nu prevede, deoarece suspendarea executării condiționate a pedepsei, conform art.90 alin.(4) Cod penal, poate avea loc și în cazul săvârșirii unei *infracțiuni de categorie gravă*.

Astfel, Colegiul penal conchide că concluzia instanței de apel corespunde circumstanțelor cauzei și criteriilor de stabilire a pedepsei, aceasta fiind individualizată conform prevederilor legale.

Totodată, Colegiul penal reține că în cazul săvârșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singură în măsură să înlătuie opera de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis infracțiunea, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării acestei operațiuni.

Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii: - împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite; - starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită; - natura și gravitatea rezultatului produs or a altor consecințe ale infracțiunii; - motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit; - natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedentele penale ale infractorului; - conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal; - nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

Criteriile generale de individualizare a pedepsei pot fi definite ca fiind acele reguli, principii, prevăzute în Codul penal, de care instanța de judecată trebuie să țină cont la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia.

Colegiul penal conchide că instanța de apel la individualizarea pedepsei inculpatului I.Popa, a ținut cont în măsura deplină de principiile generale de individualizare a pedepsei, ce au fost enumerate mai sus.

Argumentele recurentului, precum că instanța de apel neîntemeiat a aplicat prevederile Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței R.Moldova nr.210 din 29.07.2016 față de inculpații M.Popa și I.Botezatu, cu încetarea procesului penal, nu pot fi reținute, or, instanța este în drept să aplice amnistierea inculpaților, prin casarea sentinței și pronunțarea unei soluții de încetare a procesului penal, dacă, la judecarea apelului, sunt prezentate probe că partea vătămată nu are anumite pretenții pecuniare.

La fel, instanța de apel este în drept să aplice amnistia, dacă sunt prezentate probe că inculpatul a recuperat integral prejudiciul stabilit prin sentință, cu condiția că deliberând, instanța de apel, va ajunge la concluzia că prima instanță corect a determinat cuantumul prejudiciului, cauzat părții vătămate.

Conform materialelor cauzei, partea vătămată a depus o cerere, prin care a indicat că careva pretenții față de inculpați nu are, dâșii i-au recuperat prejudiciul cauzat, solicitând să le fie aplicată o pedeapsă neprivativă de liberate (f.d.215 v.2). Prin urmare, nu există vreun impediment, de a nu aplica prevederile Legii privind amnistia față de inculpații M.Popa și I.Botezatu, care și-au recunoscut vina, s-au căit activ în cele săvârșite, au recuperat prejudiciul cauzat părții vătămate, au depus personal cerere prin care solicită să fie amnistiați, sunt caracterizați pozitiv și nu prezintă risc de recidivă.

Prin urmare, argumentul procurorului, precum că decizia instanței nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția privind aplicarea pedepsei inculpaților, este

neîntemeiat, dimpotrivă decizia este argumentată, motivată și nu contravine prevederilor art.394 Cod de procedură penală.

Astfel, analizând materialele cauzei și hotărârile judecătorești atacate, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate de către procuror.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Reieșind din circumstanțele indicate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de procuror, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Pasat Liliana, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 decembrie 2016, în cauza penală în privința lui Popa Mihail, Popa Ion și Botezatu Ivan, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 19 aprilie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu